

Schriftelijke vragen AB vergadering 15 december 2021

Van: CU

d.d.: 16 december 2021

Onderwerp: BTW

Vraag 1

Wat zijn de mogelijkheden omtrent de verrekening van BTW voor waterschappen?

Antwoord 1

Waterschappen zijn in beginsel **niet** BTW-plichtig voor hun overheidstaken. Dit betekent enerzijds dat over die verrichte taken geen BTW hoeft te worden berekend en anderzijds bestaat voor die taken geen recht op aftrek van voorbelasting.

Anders dan gemeenten en provincies beschikken waterschappen niet over een fonds dat in rekening gebrachte BTW kan compenseren, het zogenaamde BTW compensatiefonds. De waterschappen zijn door het Rijk nooit in de gelegenheid gesteld toe te treden tot dit fonds. Daarnaast is toentertijd door de Unie van Waterschappen afgezien van een lobby voor toetreding om de volgende redenen:

- Het fonds is in het leven geroepen om de afweging tussen zelf doen en uitbesteden te ontdoen van het feit dat je bij uitbesteden toen 19% duurder uit bent; plat gezegd om de markt een betere toegang tot de overheid te geven. De waterschappen hebben toen gesteld dat ze al heel veel uitbesteden en dat BTW lang niet het belangrijkste criterium in deze keuze is;
- Gemeenten en provincies hebben het BTW compensatiefonds in feite zelf bekostigd, omdat de initiële vulling van dat fonds door opnames uit gemeente- en provinciefonds heeft plaatsgevonden. Waterschappen zouden die vulling ook zelf moeten bekostigen, uit onze belastingen dus, en dat zou dus een sigaar uit eigen doos zijn;
- De administratieve lasten die samenhangen met het administreren, declareren en verantwoorden van BTW die je wilt laten compenseren zijn hoog.

Naast de wettelijke overheidstaken voert het waterschap ook taken uit waarvoor zij deelnemen aan het economische verkeer. In dat geval treedt het waterschap op als ondernemer en wordt het waterschap net als de andere ondernemers ook geconfronteerd met BTW. Voorbeelden van deze activiteiten zijn voornamelijk werk uitgevoerd voor derden, zoals het zuiveren van afvalwater en het verwerken van slib maar ook het leveren van energie aan derden. Over deze taken moet het waterschap dan ook BTW afdragen. Inherent hieraan is dat het waterschap dan ook recht heeft op aftrek van de BTW over de kosten die samenhangen met het uitvoeren van deze niet wettelijke taken. Deze BTW aftrek op de kosten wordt naar rato berekend (verdeling niet-wettelijk en wettelijke taken). Deze zogenaamde vooraftrek van de BTW wordt dan ook door Noorderzijlvest teruggevraagd bij de belastingdienst. Het BTW plichtig worden voor deze taken kan regelmatig voordelig uitpakken. De afnemer/derde kan de btw in aftrek brengen of compenseren, de BTW is dus geen last bij de afnemer en Noorderzijlvest heeft een extra aftrekpost.

Er zijn waterschappen die ervoor kiezen om voor niet-wettelijke taken of privaat-publiek rechtelijke samenwerkingen een B.V. op te richten. Het gaat dan bijvoorbeeld om wind- of zonneparken of om samenwerkingen omtrent het terugwinnen van grondstoffen. Op deze manier hoeft de betreffende BTW teruggaaf niet naar rato berekend te worden, maar kan de B.V. deze teruggaaf volledig voor haar rekening nemen. In de meeste gevallen maakt het voor de waterschappen BTW technisch niet uit of een bepaalde taak in een B.V. wordt ondergebracht of rechtstreeks wordt ondergebracht in het waterschap zelf, de kosten en baten voor de betreffende activiteit blijven namelijk gelijk. Voor de oprichting van een B.V. liggen dus andere redenen ten grondslag dan eventuele BTW voordelen.